

Projekt epSOS:

Ministarstvo zdravlja i Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje sudjeluju u pilot projektu pod nazivom epSOS (Smart Open Services for European patients).

epSOS je pilot projekt Europske komisije s ciljem osmišljavanja, izgradnje ili nadogradnje već izgrađene informatičke infrastrukture koja omogućava prekograničnu interoperabilnost elektroničkih zdravstvenih sustava u Europi i time omogućiti sigurnu razmjenu medicinskih podataka o osobama koje putuju unutar Europske unije, a koriste zdravstvene usluge u inozemstvu.

Cilj projekta je dostupnost ključnih medicinskih podataka o pacijentu kako bi se pružila primjerena zdravstvena skrb građanima koji zatraže liječničku pomoć ili žele podići lijek u nekoj drugoj europskoj zemlji, uz poštivanje prava na zaštitu osobnih podataka i privatnosti.

Mobilnošću europskih građana, što zbog turističkih i poslovnih putovanja, a što zbog školovanja ili rada u inozemstvu, dolazi do sve češće potrebe za liječničkom pomoći u inozemstvu. Za kvalitetno liječenje pacijenta, zdravstvenom djelatniku u inozemstvu potrebne su bitne zdravstvene informacije o pacijentu. **Suvremena informacijska tehnologija omogućuje da ovlašteni zdravstveni djelatnici, na temelju pristanka pacijenta, mogu pristupiti relevantnim zdravstvenim podacima prikupljenim u domovini pacijenta.**

U projektu epSOS sudjeluju **47 partnera iz 23 zemalja Europske unije i tri zemlje koje nisu članice.**

Cilj projekta je stvoriti dvije prekogranične usluge:

- **prosljeđivanje sažetka zdravstvenih podataka o pacijentima i**
- **eRecept u inozemstvu**

Ključni zadaci nalaze se u organizaciji relevantnih pravnih osnova u zemljama sudionicama, osiguranju adekvatne organizacije rada i uspostavi tehničkih rješenja.

Projekt epSOS zamišljen je kao polazište i poticaj za daljnju suradnju u razvoju eZdravstvenih usluga u Europi.

Projekt ima za cilj **analizirati podatke o tehničkoj i pravnoj usklađenosti predloženih**

usluga u različitim zemljama Europe, uskladiti postojeća nacionalna rješenja i stvoriti uvjete da bude u mogućnosti ponuditi pacijentima zdravstvene usluge kada putuju u druge zemlje koje sudjeluju u epSOS pilot projektu.

Razmjena sažetih podataka o pacijentu i eRecept zahtijeva razvoj povjerenja između svih sudionika projekta. Sve strane uključene obvezuju se na skrb o pravima pacijenata u skladu s nacionalnim i europskim propisima, posebice pravo na zaštitu osobnih podataka. **Svaka država sudionica u projektu epSOS imenuje jednu pravnu osobu odgovornu za epSOS u smislu nacionalnih pitanja, to je nacionalna kontaktna točka.** Opširnije o ulozi NCP možete pročitati ovdje.

Ministarstvo zdravlja 10. lipnja 2013. imenuje Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, u okviru pilot projekta epSOS Republike Hrvatske, da preuzme ulogu nacionalne kontaktne točke.

Sažetak podataka o pacijentu je standardizirani skup bitnih informacija, koji sadrži najvažnije činjenice o zdravstvenom stanju pacijenta kako bi se osigurala sigurna i kvalitetna zdravstvena zaštita.

Takve informacije o pacijentu **od temeljne su važnosti za pružanje brze i kvalitetne zdravstvene usluge u slučaju nepredviđenih ili neplaniranih zdravstvenih uvjeta** (npr. hitna medicinska pomoć u slučaju nesreće).

Iako je razmjena informacija namijenjena da pomogne zdravstvenoj skrbi kako bi se osiguralo kvalitetu neplanirane medicinske skrbi, **također može poslužiti kao pomoć u planiranoj skrbi** (npr. u slučaju preseljenja ili u slučaju prekograničnog organiziranog zdravstva).

E-Recept

Jedan od glavnih ciljeva epSOSa je po prvi put pacijentima **omogućiti preuzimanje lijeka kada se nalaze van svoje domovine, a unutar zemalja Europe koje sudjeluju u projektu.**

Građani Republike Hrvatske moći će, temeljem svoje zdravstvene iskaznice i eRecepta, koji je u punoj funkciji unutar Republike Hrvatske od 2. siječnja 2012. godine, a

zahvaljujući epSOS projektu od sada i u zemljama Europske Unije koje sudjeluju u projektu, podići lijekove u određenim ljekarnama.

Jednako tako, strani državljani u Republici Hrvatskoj u određenim ljekarnama moći će podići svoje lijekove koji su im propisani u domovini.

Usluga eRecepta sastoji se od ePropisivanja i eDoziranja gdje ePropisivanje putem softwera provodi ovlašteni zdravstveni djelatnik, a informacija se prenosi ljekarni gdje lijek može biti podignut kada započinje eDoziranje, elektroničkim primitkom informacije o lijeku ljekarnik izdaje lijek prema uputi te šalje povratnu informaciju o izdanom lijeku.

Za pacijente

Glavne prednosti koje omogućava projekt epSOS putem interoperabilnosti između e-zdravstvenih sustava u različitim europskim zemljama su:

- **podrška mobilnosti građana u Europi,**
- **osiguranje bolje i sigurnije skrbi za pacijente,**
- **povećanje učinkovitosti i djelotvornosti zdravstvenih usluga u prekograničnom kontekstu te**
- **osiguranje sigurne i pouzdane zdravstvene usluge na nacionalnoj i na europskoj razini.**

Za ljekarnike

Aplikacija za ljekarnike - eIzdavanjeLijeka

Sustav i standardi

Arhitektura epSOS sustava zasniva se na paradigmi okrenutoj uslugama. epSOS usluge su pasivne te implementirane kao **usluge Web**a čija sučelja su specificirana korištenjem Web Service Description Language [W3C **WSDL** 1.1]. Komunikacija između korisnika i pružatelja usluge uvijek je inicirana sa korisnikove strane. Svaka zemlja koja sudjeluje u projektu (Participating Nation (PN)) osigurava ove usluge kroz nacionalnu kontaktnu točku (National Contact Point (NCP)) koja djeluje kao pružatelju

usluge za ostale zemlje sudionice, odnosno kao pristupna točka za korisnike usluga.

Pravna podloga

Opsežni pilot projekt epSOS uspostavljen je u svrhu razvoja i testiranja pilot sustava prekogranične razmjene podataka kao potpore zdravstvenim uslugama koje se pružaju europskim građanima izvan države njihovog uobičajenog boravište putem razmjenjivog elektroničkog zdravstvenog kartona o pacijentu (Patient Summary - PS) i elektroničkog recepta (ePrescription).

Okvirni sporazum i njegovi aneksi razvijeni su za uspostavljanje neophodne razine povjerenja te kako bi se osiguralo da se zdravstveni stručnjaci [članak 3. stavak (c) podstavak (f) Direktive 2011/24/EU] mogu osloniti na integritet podataka kao temelj za odlučivanje, kao i postojanje odgovarajućih sigurnosnih sustava koji će osigurati podatke od pristupa neovlaštenih strana, te da sve strane poštuju pravo pacijenta na informiranu suglasnost za razmjenu podataka.